

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Czesław

Nazwisko: Zakrzewski

Miejsce urodzenia: Konopki-Monety pow. Kolno

Data urodzenia: 28-12-1929

Imię ojca: Bolesław

Imię matki: Aleksandra

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Czesław Zakrzewski (ur. w grudniu 1929 r.) od roku 1950 był współpracownikiem i następnie żołnierzem antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na terenie powiatów Kolno, Łomża i Pisz. Nosił pseudonim "Jeżyk" / "Jerzyk". W latach 1951-1952 Czesław Zakrzewski walczył z komunistycznymi władzami w szeregach oddziału NZW pod dowództwem Edwarda Łebkowskiego pseud. "Bogdan" i Hieronima Mioduszewskiego pseudonim "Deska". Od października 1951 był także członkiem nowo powstałej regionalnej struktury konspiracyjnej ("kontrewolucyjnego związku" wg zapisów UB) powołanej przez ww. i innych dowódców oddziałów NZW i inne osoby na początku października 1951 pod nazwą: Organizacja Narodów Chrześcijańskich. Czesław Zakrzewski figuruje w aktach i zapisach ewidencyjnych, w protokołach i dziennikach akt sądowych oraz w kartotekach WUBP i KW MO w Olsztynie, WUBP i KW MO w Białymstoku, PUBP w Łomży, PUBP w Pisz i PUBP w Kolnie z lat 1950-1952. Zapisano w nich między innymi, że Czesław Zakrzewski został "zatrzymany 6 marca 1952 r. przez PUBP Kolno za przynależność do nielegalnej organizacji pn. "Organizacja Narodów Chrześcijańskich" (po obławie wojsk KBW i funkcjonariuszy UB na jego partyzancki oddział), za nielegalne posiadanie broni i branie udziału w napadach na oddziały KBW i MO oraz na PKS". Odnotowano także m.in. udział Czesława Zakrzewskiego w napadzie "bandy Roga w sile 11 ludzi uzbrojonych w broń automatyczną" na komunistyczną "spółdzielnię w Kumelsku pow. Pisz" dnia 31 października 1951. W kartotekach UB zapisano, iż (po śledztwie UB) wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 7.06.1952 Czesław Zakrzewski został skazany na karę śmierci "za przynależność do bandy >Bogdana< - >Deski<, gdzie brał udział w napadach terrorystyczno-rabunkowych z bronią w rękę". Zannotowano także, iż dn. 18.11.1952 "prezydent RP nie skorzystał z prawa łaski".

Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.

Czesław Zakrzewski pseud. "Jeżyk" występuje wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego w obszernych aktach operacyjnych PUBP w Kolnie i WUBP w Białymstoku z lat 1950-1955 zarejestrowanych jako Sprawa Obiektowego Rozpracowania krypt. "Nil". Sprawa ta dot. rozpracowania Komendy Powiatowej NZW krypt: "Orkan", "Łaba", "Łużyca" i była prowadzona w latach 1950-1955 przez PUBP w Kolnie. Akta zawierają między innymi meldunki i raporty UB dotyczące rozpracowania i ujęcia poszczególnych współpracowników i żołnierzy NZW, spis osób figurujących w sprawie (i ich pseudonimy), a także między innymi "spis członków NZW" z gminy Turośl, pow. Kolno.

IPN Bi 011/14 t. 1 (155/IV/a-e).

Czesław Zakrzewski ps. "Jerzyk" figuruje wraz z kilkoma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach śledczych WUBP w Białymstoku z lat 1950-1952. Ww. był oskarżony o to, że "od czerwca 1951 r. do 5 marca 1952 r. na terenie pow. Kolno brał udział w związku mającym na celu zbrodnię pod nazwą Organizacja Narodów Chrześcijańskich ONCh, kierowanym przez Łebkowski Edward ps. >Bogdan<". Ponadto zapisano, iż Czesław Zakrzewski "od 5 listopada 1950 r. do 6 marca 1952 r. przechowywał bez zezwolenia władz zdatną do użytku broń palną (...), a od lipca 1951 do lutego 1952 r. uczestniczył w gwałtownych zamachach na urzędnika GRN, funkcjonariuszy MO i żołnierzy WP w miejscowościach: Michny, pow. Kolno, Wiszowate, pow. Kolno, Łubiany, pow. Kolno, Wojsławy, pow. Grajewo, Kumielsk, pow. Pisz i Andrychy, pow. Kolno". Ponadto "grożąc natchmiastowym użyciem broni brał udział w zaborze mienia na szkodę Spółdzielni Samopomocy Chłopskiej w miejscowości Stawiski, pow. Kolno, Agencji Pocztovej w miejscowości Poryte, pow. Kolno (...), ekspozytury PKS w miejscowości Łomża, Spółdzielni Samopomocy Chłopskiej w miejscowości Kumielsk (...) i popełnił inne czyny zabronione".

IPN Bi 07/358 (1021/III).

Czesław Zakrzewski figuruje wraz z kilkunastoma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach śledczych i operacyjnych WUBP w Białymstoku z lat 1951-1954. Śledztwo było prowadzone przeciwko m.in. Władysławowi Majewskiemu, Eugeniuszowi Zyglarowi i innym oskarżonym o to, że w latach 1951-1952 byli członkami kontrewolucyjnego związku Organizacji Narodów Chrześcijańskich ONCh działającego w pow. Pisz, Łomża, Kolno, Grajewo. W aktach zapisano między innymi, iż zbrojnym ramieniem ONCh był oddział NZW dowodzony przez Edwarda Łebkowskiego pseud. "Bogdan", którego członkiem był m.in. Czesław Zakrzewski. W tych aktach UB zanotowano także, iż ww. oskarżeni "przez to usiłowali zmienić przemocą ustrój państwa polskiego, tj. o czyn z art. 26 § 2 KKWP; ponadto uczestniczyli w napadach terrorystyczno-rabunkowych z użyciem broni (...) oraz przechowywali bez zezwolenia władz zdatną do użytku broń palną (...) i inne czyny zabronione". Akta te zawierają również wybór dokumentów operacyjnych z agencyjnego rozpracowania nr 122/3 dot. Władysława Majewskiego.

IPN Bi 07/339 (996/III).

Czesław Zakrzewski figuruje wraz z 5 innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach sądowych Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku. Czesław Zakrzewski ps. "Jerzyk" był oskarżony o to, że "od czerwca 1951 r. do 5 marca 1952 r. na terenie pow. Kolno brał udział w związku mającym na celu zbrodnię pod nazwą Organizacja Narodów Chrześcijańskich ONCh - związku kierowanym przez Łebkowski Edward ps. >Bogdan<". Ponadto zapisano, iż Czesław Zakrzewski "od 5 listopada 1950 r. do 6 marca 1952 r. przechowywał bez zezwolenia władz zdatną do użytku broń palną (...), a od lipca 1951 do lutego 1952 r. uczestniczył w gwałtownych zamachach na urzędnika GRN, funkcjonariuszy MO i żołnierzy WP w miejscowościach: Michny, pow. Kolno, Wiszowate, pow. Kolno, Łubiany, pow. Kolno, Wojsławy, pow. Grajewo, Kumielsk, pow. Pisz i Andrychy, pow. Kolno". Ponadto "grożąc natychmiastowym użyciem broni brał udział w zaborze mienia na szkodę Spółdzielni Samopomocy Chłopskiej w miejscowości Stawiski, pow. Kolno, Agencji Pocztovej w miejscowości Poryte, pow. Kolno (...), ekspozytury PKS w Łomży, Spółdzielni Samopomocy Chłopskiej w miejscowości Kumielsk (...) i popełnił inne czyny zabronione". Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 7.06.1952 Czesław Zakrzewski został skazany na karę śmierci.

IPN Bi 212/4582 (Sr. 232/52).

Czesław Zakrzewski pseud. "Jeżyk" figuruje wraz z 78 innymi żołnierzami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego w aktach WUBP i KW MO w Białymstoku zatytułowanych "Charakterystyka nr 15". Ta charakterystyka, opracowana w latach 1976-1977 przez Wydział "C" Komendy Wojewódzkiej MO w Białymstoku na podstawie materiałów UB z lat 1947-1955, obejmuje przede wszystkim kwestionariusze osobowe oraz "karty na czyn przestępczy" żołnierzy NZW z oddziałów pod dowództwem Edwarda Łebkowskiego pseud. "Bogdan"/"Orlicz" i pod dowództwem Hieronima Mioduszewskiego pseud. "Deska". Oddziały te walczyły z komunistycznymi władzami w latach 1950-1953 na terenach powiatów Łomża, Kolno i Pisz (ostatnie dwie 2-3 osobowe grupy żołnierzy NZW i ich współpracowników działały do 15 sierpnia 1955 - do dnia ich likwidacji przez grupy operacyjne UB-KBW).

IPN Bi 019/9 t. 3 (1/9).

Czesław Zakrzewski występuje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego w aktach UB z Wydz. II WUBP w Olsztynie z lat 1948-1951 zatytułowanych "Ewidencja napadów na terenie woj. olsztyńskiego. Repertorium WUBP w Olsztynie od dn. 21.06.1948 r. do dn. 31.12.1951 r."

IPN Bi 072/26 (1135/X).